

زکریای رازی؛ پیشتاز علم طبابت/ مسلمانان مؤسس نخستین بیمارستان

علمای مسلمان سعی کردند جایگاه طب را در جامعه اسلامی ارتقاء بخشند؛ از این رو بیشترین پزشکان و بهترین شیوه های طبابت در این دوران ظهور کرد، به طوری که اولین بیمارستان مسلمانان در سال 88 هجری و اولین بیمارستان اروپا سال 1973 در انگلیس تأسیس شد.

علمای مسلمان سعی کردند جایگاه طب را در جامعه اسلامی ارتقاء بخشند؛ از این رو بیشترین پزشکان و بهترین شیوه های طبابت در این دوران ظهور کرد، به طوری که اولین بیمارستان مسلمانان در سال 88 هجری و اولین بیمارستان اروپا سال 1973 در انگلیس تأسیس شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، آغاز پزشکی دارای تاریخ معینی نیست و نظرات متفاوتی در این راستا بیان شده است. برخی حضرت ادریس (ع) را بنیانگذار پزشکی می دانند و برخی دیگر آن را به تمدنهای بابل، یمن، مصر، فارس، هند و یونان نسبت می دهند و برخی بر این باورند که طب در ابتدا به صورت هنر بوده و طی قرنهای بعد به صورت علم درآمده است.

با توجه به اینکه تاریخ پزشکی با تاریخ آفرینش انسان گره خورده و درد و بیماری از انسان جدا نشدنی است، با ظهور اسلام تحولی عظیم در علم طب ایجاد شد و روایات و احادیثی که از نبی اکرم (ص) به جا مانده است، بیانگر این مسئله می باشد.

طب اسلامی با ترجمه آثار یونانی و هندی آغاز شد و با توجه به توصیه قرآن به فراگیری علم و کنجکاوی انسان به مراحل خلقت بشر باعث کنکاش و در این خصوص شد. بنابراین علت اصلی رشد پزشکی در تمدن اسلامی قرآن، احادیث نبوی و دیگر معصومان بوده اند. اسلام دین مهربانی و شفقت به مداوای بیمار و کاهش دردها تأکید می کرد، از این رو مسلمانان با طب نبوی از میان احادیث و سخنان آنها آشنا و در درمان بیماریها از آن بهره مند شدند.

اسلام قوانین و اصولی را قرار داده تا شخص و یا یک جامعه سالم بماند و آن تشویق بر نظافت بدن، غذا، خانه و خیابان است. همچنین مواد مضر برای سلامتی را حرام اعلام کرده است. این امر منجر شد تا مسلمانان به طبابت اهتمام ورزند.

اما عصر طلایی پزشکی مسلمانان از سال 287 تا 700 هجری قمری (900 - 1300 میلادی) آغاز شد که بیشترین پزشکان و بهترین شیوه های طبابت در این دوران ظهور کرد، به طوری که اولین بیمارستان مسلمانان در سال 88 هجری در زمان امویان تأسیس شد، در حالی که اولین بیمارستان اروپا در سال 1973 در انگلیس تأسیس شد. طی این دوران بیش از 60 بیمارستان در بغداد و 33 بیمارستان در قاهره ساخته شد.

بنابراین علمای مسلمان سعی کردند جایگاه طب را در جامعه اسلامی ارتقاء دهند. از این رو در قرن چهارم هجری اطباء مسلمان یکی پس از دیگری ظهور و بروز یافتند که اولین آنها محمد بن زکریای رازی (متوفی 313 هجری) بود که شیخ الاطباء مسلمانان نامیده می شود و دارای بیش از 200 تألیف در زمینه های مختلف به ویژه طب است. وی مبتکر نخ جراحی است که از روده برخی از حیوانات تهیه می کرد و همچنین اولین کسی است که به علت آشنایی با شیمی و ترکیب برخی داروها و موادی چون سرب سفید در درمان بیماریها از آنها بهره می گرفت.

پس از رازی اطبا و پزشکان مسلمان یکی پس از دیگری آمدند و دانشی را به این علم افزودند که از این میان می توان به طبری، ابن جزار (بررسی علل بیماریهای شخص در سفر)، زهرای، ابن سینا، بیرونی، ابن هیثم، ابن رضوان، ابن جزله، ابو مروان ابن زهر، ابن طفیل، ابن نفیس و جرجانی اشاره کرد.